

HELPEN

Padden op pad

Elk voorjaar sneuvelen er in het verkeer vele duizenden padden. Ze hebben de winter doorgebracht op het land en moeten onderweg naar het voortplantingswater vaak één of meerdere wegen oversteken. Moeten we ze een handje helpen?

Tekst Caroline Elfferich

vrijwilligers in tweetallen met de fiets langs het traject, vanaf de avondschemering tot omstreeks 22.00 uur. Padden die zich op de weg bevinden worden in de berm gezet, waarbij rekening wordt gehouden met de looprichting. In 2005 vonden we per avond ongeveer 25 padden. De twee jaren daarna waren het er een stuk minder.

Ook nu nog worden er jaarlijks padden overgezet aan de Monnikenweg en daardoor weten we dat het aantal padden nog verder is afgenomen. Werden er in 2005 tijdens de gehele voorjaars trek aan de Monnikenweg in totaal 800 padden geteld (dood en levend), in 2011 waren dat er nog maar 196. En dan te bedenken dat er op andere locaties in het land gemiddeld 800 tot 1000 padden per avond worden overgezet!

LOKALE POPULATIE

Ondanks alle inspanningen worden er aan de Monnikenweg nog steeds veel padden doodgereden: het aantal dode dieren ten opzichte van het totaal ligt gemiddeld op 23%. Dit percentage kan een te somber beeld opleveren, omdat padden die de overkant ongehavend en ongezien bereiken niet

worden meegeteld. Op www.padden.nu valt te lezen dat een populatie padden lokaal kan uitsterven als jaarlijks meer dan 25% van de populatie omkomt.

Geeft het aantal waargenomen padden aan de Monnikenweg een juist beeld van de ontwikkeling van de lokale populatie? Oudere bewoners herinneren zich dat er vroeger veel meer padden waren dan nu. Het was een rustig polderweggetje met enkele boerderijen. Tegenwoordig zijn er glastuinbouwbedrijven, sloten met hoge oeverbeschoeiingen en de weg is een stuk drukker geworden met veel vrachtverkeer. Waarschijnlijk is de weg niet de enige oorzaak van de afname, maar het is wel een belangrijk risico voor de padden.

METHODE EFFECTIEF?

Op de meeste andere paddenoverzet locaties in het land plaatsen paddenwerkgroepen schermen langs de weg met ingegraven emmers ertussen, die de volgende morgen aan de andere kant van de weg worden gelegd. Deze methode is veel effectiever dan handmatig overzetten, want waar schermen staan vallen helemaal geen slachtoffers meer. Het gebruik van schermen is echter niet realistisch op locaties als de Monnikenweg met zo weinig padden per strekkende kilometer. Bovendien is het plaatsen van schermen in de bebouwde kom risicovol en gevoelig voor vandalisme.

Je kunt je afvragen of het zinvol is om door te gaan met padden overzetten aan de Monnikenweg. De lokale paddenpopulatie kun je er misschien niet mee redden, maar voor individuele padden kan het van levensbelang zijn. Een ander pluspunt: mensen die eenmaal padden hebben overgezet zullen ook in hun woonomgeving beter op padden gaan letten. Uit oogpunt van publiciteit en betrokkenheid heeft het dus zin om dit soort reddingsacties voort te zetten.

Caroline Elfferich is KNNV-lid, redacteur van Natura, en auteur van het boek 'Natuur dichtbij, gewone en ongewone natuur in Pijnacker'.

Veel mensen zijn begaan met het lot van de overstekende padden. Dat heeft geresulteerd in enkele tientallen werkgroepen in Nederland die tijdens de voorjaars trek (februari tot en met april) de padden helpen met oversteken. Stichting RAVON (Reptielen, Amfibieën, Vissen Onderzoek Nederland) onderhoudt vanaf 2008 een website, www.padden.nu, waar paddenwerkgroepen zich kunnen registreren en informeren. In de omgeving van Delft coördineert de KNNV-afdeling Delfland al vele jaren reddingsacties voor padden op diverse locaties. Eén van deze locaties ligt aan de Monnikenweg in Pijnacker, waar ik drie jaar heb meegeholpen met padden overzetten.

GEEN TOPLOCATIE

Het padden overzetten aan de Monnikenweg gaat als volgt in zijn werk: als de temperatuur boven de 5 °C komt, patrouilleren

Jeugdige paddenoverzetter. Beeld Jelger Herder